

Sitoumustekstistä syntyi kuuma sota

Sanoma Oy uhkasi vetää kuvaajansa pois

Tulkintaerimielisyydet Suurajojen järjestäjien ja paikalla olevien lehtikuvaajien välillä kiihtyivät perjantaina jo pikkusodaksi. Kuvatoimisto Pressfoto ei toiminut rullista yhtään kuvaa ja liipsimella oli sekin mahdollisuus, että Sanoma Oy vetää Lehtikuvan, Helsingin Sanomien ja Ilta-Sanomien kuvaajat pois koko tapahtumasta.

Kysymys on sitoumuksesta, jonka kaikki Suurajoihin saapuvat kuvaajat joutuvat allekirjoittamaan saadakseen käyttää kielletyille alueillekin oikeuttavia kuvausliivejä.

Sitoumuksessa kuvaajien silmiin pisti ensin kohta, jossa todettiin, että kaikki kuvaajat ovat velvoitettuja pyydettyä antamaan hankkimansa aineiston tv:2:n käyttöön. Kun asiaa alettiin tutkia, huomattiin että tämä sitoumuksen kohta ei koske lehtikuvaajia vaan ainoastaan paikalla olevia videoryhmiä.

Omalla vastuulla

Mutta kun tekstiä alettiin toden teolla pöyhä, niin siitä paljastui nopeasti toinenkin epäselvä kohta. Sen mukaan liivi päällään reitillä olevat kuvaajat ovat matkassa täydellisesti omalla vastuullaan. Järjestäjät eivät ole missään korvausvelvollisuudessa vahingon sattuessa.

Tarkalleen asia ilmaistaan seuraavasti sanoin: "Ymmärrän käyttäväni liivin suomia etuoikeuksia omalla vastuullani sekä vakuutan, etten tule esittämään kilpailujen järjestäjiä kohtaan mitään vaatimuksia pikataipaleilla mahdollisesti sattuvien henkilö- tai omaisuusvahinkojen johdosta."

"Uruguayssa ajetaan vielä kovempaa..."

Uruguayn pari Gustavo Trelles - Daniel Muzio on löytynyt suomalaiset vauhdin ystävätkä. Kaverukset kurvailevat Suurajoissa ensimmäistä kertaa, mutta jälki on ollut vakuuttava: N-ryhmän ykkösimä avauspäivän jälkeen.

"Ei tämä mikään yllätys ole", tuumivat ennakkoluulottomat etelän miehet pitävänsä sadetta Piekämäen taulla.

Tosin edukteen vähän arvelimme, että pari kolme suomalaista saattaa olla tässä vaiheessa meitä edellä", he lievensivät tovin pohdittuaan.

Suurajoihin pari harjoitteli 15

Lehtikuvaajien rooli on osoittautunut tämän vuoden Suurajoissa ongelmalliseksi.

Tätä kohtaa Sanoma Oy:n kuvaajat eivät ole hyväksyneet, eivät kuitenkaan paperia, eivät-kä myöskään ottaneet liivejä.

"Viime vuonna ei mukistu..."

"Täsmälleen samoin sanamuodoin tehdyn sitoumuksen kaikki kuvaajat allekirjoittivat viime vuonna mukisematta", tekstiin laatinut lehdistöpäällikkö Esa Illoinen ihmetteli. "Samalla tavalla menetellään myös F1-kilpailuissa sekä varmasti ainakin RAC-rallissa."

Sanoma Oy pisti perjantai-

aamuna Helsingin päässä palaveria pystyyn ja laittoi lakimiehensä selvittämään asiaa. "Lakimiehemme teki Suurajojen järjestäjille oman ehdotuksensa uudesta sitoumustekstistä", Lehtikuvan päätoimittaja Markku Vuorela kertoi. "Siitä oli poistettu omavastuu-kohta."

Vuorela huomautti, että alkuperäisen tekstin selkeän tulkin mukaan liivi päällä olevat kuvaajat ovat vailla järjestäjien vakuutusturvaa liikkuvasta siltien sallituilla tai kielletyillä alueilla: "Siinä ei ollut enää mitään mieltä. Jonkinlainen turvahan reitin varrella

työskentelevällä henkilöllä on oltava."

Aivan vailla vakuutusuojaa kuvaajat eivät sentään ole. Työntekijät ovat heidät toki asianmukaisesti vakuuttaneet.

Poislähtö mahdollinen

Suurajojen järjestäjät eivät yhtäkkiä Sanoma Oy:n tekstiin reagoineet: "Asia on mahdoton selvittää rällin kaikessa kiireessä", Illoinen totesi. "Se edellyttäisi perusteellista pohdintaa pyöreän pöydän ääressä."

Näin jupakka on yhä vailla ratkaisua. Sanoma Oy:n päätti pitää kuvaajansa ainakin perjantain Jyväskylässä, joskin ilman liivejä:

"Ainakin Lehtikuvalla on niin paljon kansallisia ja kansainvälisiä velvoitteita asiakkaitaan kohtaan, että työn lopettaminen kokonaan on vihoivainen mahdollisuus", Vuorela selvitti. "Mutta jos oikein huonosti menee, niin näin tulee tapahtumaan."

"Olen joka tapauksessa laatinut asiakkaillemme tekstin, jossa kerron että Lehtikuva ei voi olosuhteista johtuen taata täysipainoista palvelua."

Pressfoto ei kuvaa

Vuorela muistutti, että materiaalin luovuttamispöytäkirja on edelleen perin epäselvä: "Käytämme joskus kuvaajiemme videolla kuvaamia pätkiä, joista otamme niin sanotun still- eli pysähdyskuvan. On tärkeää, jos joudumme toimimaan tällaisten kuvien kanssa tv:2:n kontrollin alla."

Toinen Suomen kahdesta suuresta kuvatoimistosta eli Pressfoto närkästy nimen omaan sitoumuksen tästä osasta niin paljon, ettei lähettänyt perjantaina asiakkailleen ainoatakaan kuvaa Suurajoista.

"Suomen Sanomalehtimiesliiton Liitto on tuominut järjestäjien menettelyä ilmoittaneen sitoumuksen olevan lainvastainen", Pressfoto ilmoittaa viestissään asiakkailleen. "Pressfoto kunnioittaa SSL:n kantaa ja haluaa turvata omien kuvaajien oikeudet."

Suurajot on tätäkin.

EK-numerot

EK 1 Laajavuori (3,35 km)

1) Markku Alen/Iikka Kivimäki Suomi, Lancia ja Juha Kankkunen/-Juha Piironen Suomi, Toyota 1.56, 3) Ari Vatanen Suomi/Bruno Berglund Ruotsi, Mitsubishi -1 sek, 4) Timo Salonen/Voitto Silander Suomi, Mazda ja Didier Auriol/Bernard Ocelli Ranska, Lancia -3, 6) Massimo Biasion/Tiziano Siviéro Italia, Lancia, Carlos Sainz/Luis Moya Espanja, Toyota, Mikael Ericsson/Claes Billstam Ruotsi, Mitsubishi, Per Eklund/Jan-Olof Bohlin Ruotsi, Lancia ja Thorbjörn Edling/Kent Nilsson Ruotsi, Mazda -4.

EK 2 Laukaa (12,72 km)

1) Kankkunen ja Sainz 7.02, 3) Ericsson -3, 4) Alen, Auriol ja Vatanen -6, 7) Biasion -9, 8) Salonen ja Edling -14, 10) Hannu Mikkola Suomi/C. Geisendorfer Tanska, Mazda ja Mikael Sundström/Juha Repo Suomi, Mazda -15.

EK 3 Lankamaa (12,54 km)

1) Kankkunen 6.19, 2) Vatanen ja Ericsson -8, 4) Sainz -9, 5) Alen -10, 6) Salonen -14, 7) Biasion -16, 8) Mikkola ja Sundström -18, 10) Kenneth Eriksson/Staffan Parmander Ruotsi, Toyota ja Edling -22.

EK 4 Äijälä (6,06 km)

1) Kankkunen ja Sainz 3.13, 3) Alen -1, 4) Vatanen -3, 5) Biasion ja Ericsson -4, 7) Salonen -5, 8) Eriksson, Edling ja Sebastian Lindholm/Staffan Petterson Suomi, Lancia -7.

EK 5 Jouhtikylä (15,63 km)

1) Sainz 8.23, 2) Kankkunen ja Vatanen -1, 4) Alen -2, 5) Salonen ja Ericsson -7, 7) Biasion -10, 8) Mikkola -13, 9) Eriksson -19, 10) Sundström -20.

EK 6 Kalliokoski (20,26 km)

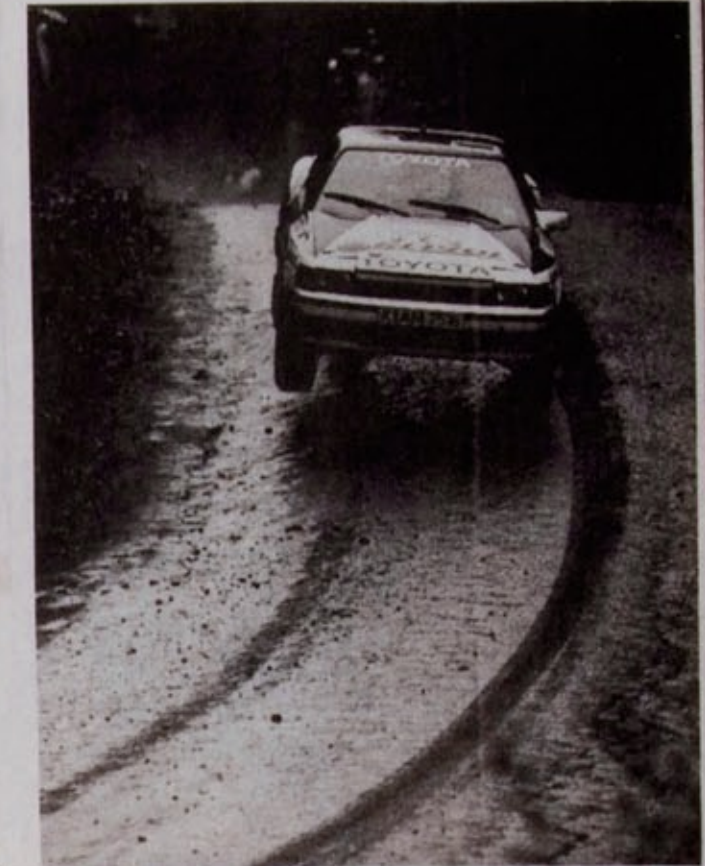
1) Kankkunen 10.12, 2) Vatanen -3, 3) Alen ja Sainz -4, 5) Ericsson -10, 6) Salonen -11, 7) Biasion -13, 8) Eriksson -23, 9) Sundström -26, 10) Lindholm ja Lasse Lampi/Pentti Kuukkala Suomi, Mitsubishi -30.

EK 7 Myhinpää (14,77 km)

1) Vatanen 7.20, 2) Alen -1, 3) Kankkunen -3, 4) Sainz -4, 5) Salonen -5, 6) Ericsson -12, 7) Sundström -13, 8) Biasion -15, 9) Eriksson -18, 10) Lindholm -21.

EK 8 Toikkala (9,55 km)

1) Alen 5.20, 2) Kankkunen -1 sekunti, 3) Vatanen -2, 4) Biasion -4, 5) Sainz -6, 6) Salonen -7, 7) Ericsson -8, 8) Sundström -14, 9) Eriksson -15, 10) Eklund -18.

Juha Kankkunen seurasi Myhinpäässä Markku Alenin jälkiä.

EK 9 Alajoki (6,67 km)

1) Alen 3.42, 2) Kankkunen -3, 3) Vatanen ja M. Ericsson -4, 5) Sainz -5, 6) Biasion -9, 7) Salonen ja Sundström -11, 9) K. Eriksson -13, 10) Thorbjörn Edling Ruotsi -15.

EK 10 Halttula (7,83 km)

1) Alen 4.14, 2) Kankkunen -2, 3) Biasion ja Vatanen -4, 5) Sainz -5, 6) M. Ericsson -8, 7) Salonen -9, 8) K. Eriksson -11.

EK 11 Ruuhimäki (6,65 km)

1) Alen 3.37, 2) Kankkunen -2, 3) Biasion -3, 4) Salonen ja Ericsson -4, 6) Vatanen -5, 7) Sainz -8, 8) Sundström -9, 9) Eriksson -10, 10) Eklund -11.

EK 12 Harju (2,72 km)

1) Kankkunen 2.08, 2) Alen ja Biasion -1, 4) Ericsson -2, 5) Vatanen ja Eklund -4, 7) Edling -5, 8) Salonen ja Sundström -7, 10) Lampi ja Laine -8.

EK 13 Vesala (10,05 km)

1) Alen 4.57, 2) Vatanen -1, 3) Kankkunen ja Salonen -3, 5) Ericsson -4, 6) Biasion ja Sainz -6, 8) Sundström -7, 9) Eklund -13, 10) Laine -14.

EK 14 Kuuhu, 6,13 km

1) Alen 3,09 2) Vatanen -3, 3) Kankkunen ja Salonen -5, 5) Ericsson -6 6) Biasion ja Sainz -8, 8) Sundström -9, 9) Eriksson ja Lampi -16.

Tilanne tauolla

Tilanne 1. etapin jälkeen, 14/43 erikoiskoetta (134/507 km):

1) Juha Kankkunen/Juha Piironen Suomi, Toyota 1.11.52, 2) Markku Alen/Iikka Kivimäki Suomi, Lancia -5, 3) Ari Vatanen Suomi/Bruno Berglund Ruotsi, Mitsubishi -26, 4) Carlos Sainz/Luis Moya Espanja, Toyota -49, 5) Mikael Ericsson/Claes Billstam Ruotsi, Mitsubishi -1.04, 6) Timo Salonen/Voitto Silander Suomi, Mazda -1.25, 7) Massimo Biasion/Tiziano Siviéro Italia, Lancia -1.26, 8) Mikael Sundström/Juha Repo Suomi, Mazda -2.36, 9) Kenneth Eriksson/Staffan Parmander Ruotsi, Toyota -3.11, 10) Thorbjörn Edling/Kent Nilsson Ruotsi, Mazda -3.34.

11) Per Eklund/Jan-Olof Bohlin Ruotsi, Lancia -3.59, 12) Lasse Lampi/Pentti Kuukkala Suomi, Mitsubishi -4.02, 13) Armin Schwarz/Klaus Wicha L-Saksa, Audi -5.07, 14) Antero Laine/Risto Virtanen Suomi, Lancia -5.14, 15) Tomas Jansson/Ingemar Algerstedt Ruotsi, Audi -5.43, 26) Gustavo Trelles/Daniel Muzio Uruguay, Lancia -9.00 (johtaa N-ryhmää), 27) Pascal Gaban/Eddy Chevallier Belgia, Lancia -9.06 (2. N-ryhmässä), 33) Marcus Grönholm/Iikka Riipinen Suomi, Lancia -11.19 (3. N-ryhmässä).

Gustavo Trelles, raju N-ryhmän kuski Uruguaysta.

Tuplanolla saa kyytiä Mäkiselä

Jyväskylän Suurajoissa on käytössä kolme nolla-autoa, joita kiidättävät Heikki Poranen (000), Timo Mäkinen (00) ja Pertti Kärhä (0).

SUURAJOT:
Teksti: Iikka Kulmala

Erkki Kinnunen Heikki Wirtanen Minna Juutilainen

Kuvat: Kari Rouhiainen Ari Haapa-aho Matti Turpeinen Jorma Pärssinen Keijo Valkonen Risto Aalto

"Jos Jussi voittaa, niin me kaikki olemme voittajia"

Suurajojen ensimmäisenä päivänä, perjantai-ilta, kolmen aikaan Laukaan Esson huoltoasemalla istuskelee pari-kymmentä tyytyväisen näköistä miestä.

Radio puhuu taustalla rällin tapahtumia. Oma poika, Kankkunen Jussi on kilpailun johdossa. Kannattajat istuvat pöytien ääressä kuitenkin rauhallisen näköisinä.

Esson baarin tunkkaista ilmaa eivät täytä taputukset, eivät hyvät huudot vaan varovaiset, jännityksen sävyttämät hymyt.

"Vähän se pelottaa..."

Ilmestellen hieman vaisuhkoa tunnelmaa.

"Tämä porukka tietää ja

tuntee lajin. Palkinnot jaetaan vasta maaliin tulijoiden kesken", selvittää yksi Kankkusen kannattajia.

"Tunnelma on ihan hyvä, mutta vielä odottava. Kilpailu on vasta ensimmäisen päivän puolessa välissä. Täällä osataan olla realistisia", jatkaa toinen.

"Toivotathan me tietenkin parasta, mutta vähän se pelottaa, miten vehkeet kestävä", heittää vielä kolmaskin rallia jännittävä.

"Ei sille ole päähän noussut"

Miehet alkavat yhteen hiileen kehua oman kylänsä maailmanmestaria. Kertovat, että ei ole Jussille noussut menestys päähän.

"Kyllä se muistaa ympäristönsä, sen mistä on lähtenyt. Siksi meillä on täällä semmonen "Esson henki", kertoo mies vastapäätä.

"Me ollaan kaikki voittajia, jos Jussi voittaa", heittää joku selvästi Kankkusta kunnioittavaan sävyyn. Ja ympärillä oli-jat yhtyivät.

Yksi kannattajista kertoo riipaiseen sydämestään, kun joku oli viitsin seipittänyt huhun, että Juha olisi keskeyttänyt. Ja miehet yrittävät havainnoda kertomuksella jännitystään Jussin puolesta.

Yksi miehistä väittää kuitenkin, ettei jännitä.

"Uskon että nyt se Jussi onnistuu, täällä Suurajoissakin", sanoo kaveri selvästi vakuuttu-

Laukaan Esso ja Esson henki, Kankkusta kannustetaan ja miehen puolesta jaannitetaan, mutta realistisesti. Asiantuntijoita kun ollaan.

neena suosikkina hurjasta menosta.

Juhlia jo mietitään

Porukkaa on pyörinyt pai-

kalla jo aamukuudesta saakka. Kannattajat tulevat ja menevät, tietty joukko poikkeaa pistäytymään monta kertaa päivässä.

Toiset sitten vaan tulevat katsomaan, "ketä siellä oikein on", kuulussa paikassa Lau-

kaan Essolla. Kankkusen kannattajien kantapaikassa.

Ja kannattajat lupaavat juhlat, jos Jussi voittaa. Rällinpu-nu kuumana koko päivän, omistajan piikkiin, vaativat miehet omistajalta.

Pounds joutuu pöydälle

Pari vuotta sitten Suomen kansalaisuuden saanut Kotkan Työväen Palloilijoiden koripallojoukkueen kapteeni Larry Pounds joutuu leikkaukspöydälle ensi viikon alussa. Leikkauksen kohteena on miehen polvi.

Pounds loukkasi polvensa viime tiistaina joukkueensa harjoituksissa ja lääkärin diagnosoimien mukaan miehen polviruostossa on repeämä, joka vaatii parantukseen leikkauksen.

"Alustavasti on arvioitu, että kestä 3-4 viikkoa, ennen kuin pystyn leikkauksen jälkeen taas harjoittelemaan", kertoo Pounds.

Mestaruussarjan alkuun on aikaa puolitoista kuukautta. KTP:n valmentaja Kari Liimo myöntää, että Poundsin loukkaantuminen tuli sarja-avauksen kannalta todella huonoon aikaan.

"Poundsin polvi on luultavasti kunnossa sarja-avauksessa, mutta miehen muuhun kuntoutumiseen pitkä huili varmasti vaikuttaa", Liimo harmittelee.

Liimon huolia lisää myös kaksimetrisen Jarkko Tuoma-

Larry Pounds

lan varvasvamman, joka pitää Tuomalan syrjässä ainakin viikonloppuna Äänekoskella pelattavasta TUL:n lopputurnauksesta.

Kolmas asia, joka kotkalaisvalmentajan mieltä tällä hetkellä kaivertaa, on KTP:n edelleen keskeneräinen ulkomaa-laisvahvistuksen hankinta.

"Tunnusteluja on kyllään tehty, mutta seuran lupa vahvistuksen hankkimiseen puuttuu edelleen. Eli hommataanko vahvistus ja jos, niin missä vaiheessa: se on yhä epäselvää", Liimo kummastelee.